

“Лайк”лар ортидан қувиш ёхуд “Тан олмаслик синдроми”

Куни кеча Кун.уз расмий сайтида “Бир ой ичида 7 аёл қотиллик курбонига айланди. Масъуллар эса сукутда” сарлавҳаси остида мақола эълон қилинди.

Мақола муаллифи Гулмира Тошниёзова, Ўзбекистонда охирги бир ой ичида 7 нафар аёл турмуш ўртоғи томонидан ваҳшийларча ўлдирилганлиги, хотин-қизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиши керак бўлган ташкилотлардан, жумладан, рўйхат бошида Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитасидан садо чиқмаётганлиги важ қилиб қайд этилган.

Қўмита томонидан ҳуқуқбузарликлар профилактикаси соҳасида амалга оширилаётган ишларга сўзимиз якунида батафсил тўхталамиз. Аммо ўринли савол туғилади. Ўзбекистон Республикаси “Хуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисида”ги қонуннинг 9-моддасида **“Хуқуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи органлар ва муассасалар тизими”га қуидагилар:**

- Ички ишлар органлари
- Прокуратура органлари,
- Давлат хавфсизлик хизмати органлари,
- Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат хавфсизлик хизмати органлари,
- Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси органлари,
- Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги,
- Адлия органлари,
- Давлат божхона хизмати органлари,
- Давлат солик хизмати органлари,
- Мехнат органлари,
- Таълимни давлат томонидан бошқариш органлари ва таълим муассасалари,
- Давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари,
- Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси органлари,

--Ўзбекистон Республикаси Ёшлар ишлари агентлиги ва унинг худудий бўлинмалари,

қолаверса, ушбу моддада кўрсатилмаган органлар ва муассасалар ҳукуқбузарликлар профилактикасида қонунчиликда белгиланган тартибда иштирок этиши кўрсатиб ўтилган.

Ўзбекистон Республикасининг “Хотин-қизларни тазиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунининг 8-моддасида Ички ишлар органларининг хотин-қизларни тазиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари ва бир нечта маъсууллардан сўнг 12-моддада Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг (ҳозирги Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси) хотин-қизларни тазиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳасидаги ваколатлари белгилаб берилган.

Бу борада Кўмита ҳамкор ташкилотлар билан “Оила институтини мустаҳкамлаш ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлашда мутассадди вазирлик ва идораларнинг ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида”ги Кўшма қарори имзоланиб, ушбу Кўшма қарор билан ишчи гурӯҳ таркиби, ҳамкорлик дастури ишлаб чиқилган ва ижрога қаратилган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОИЛА ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИ,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАҲАЛЛА ВА НУРОНИЙЛАРНИ
Қўллаб-қувватлаш вазирлиги,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНДЛИК ВА МЕХНАТ МУНОСАБАТЛАРИ ВАЗИРЛИГИ,
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ
ДИН ИШЛАРИ БЎЙИЧА ҚЎМИТАСИННИГ
КЎШМА ҚАРОРИ

Оила институтини мустаҳкамлаш ва хотин-қизларни
қўллаб-қувватлашда мутасадди вазирлик ва идораларнинг
ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш
чоратадбирлари тўғрисида

Хотин-қизлар ўртасида жиноятчилик, уларга нисбатан зўравонликни олдини олиш ва уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида 9 та вазирлик ва ташкилотлар ҳамкорлиқда “Хорижий давлатларга узоқ муддатга яшаш жойидан чиқиб кетган шахслар, шу жумладан аёлларнинг оиласларини ижтимоий-психологик қўллаб-куватлаш бўйича 2022-2023 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар режаси”:

Хорижий давлатларга узоқ муддатга яшаш жойидан чиқиб кетган шахслар, шу жумладан аёлларнинг оиласларини ижтимоий-психологик қўллаб-куватлаш бўйича 2022-2023 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар

РЕЖАСИ

№	Тадбирлар	Тадбирларни ижро этиши механизми	Ижро муддати	Ижро учун мусаллаҳлар
1.	Хорижий давлатларга кетганинг ягона баласини яратни ва уни мунтазам равишда янгинаш бориш	1. Хорижий давлатларга узоқ муддатда юрган ишакларнинг рўйхатларини паксантириши. 2. Профилактик чора-тадбирларни амалга ошириш маҳалада паксантирилган рўйхатлар бўйича ўзро ахборот алмасиши. 3. Ваколатни орган ва ташкилотлар томонидан профилактик чора-тадбирлорни амалга ошириши.	доминий	Ички шипар вазирлиги, Ташкил шипар вазирлиги, Бандлик ва меҳнат министри, Мавзуда ва нуромийларни кўллаб-куватлаш вазирлиги, Оила ва хотин-қизлар давлат кўмитаси, Соглини сақлаш вазирлиги, Ёшлил интишар министри
2.	Узоқ муддатга яшаш жойидан чиқиб кетган шахслар, шу жумладан аёлларнинг оиласларини ижтимоий қўллаб-куватлаш.	1. Хар бир маҳалада кенг жамоатчилик вакиллари билан ҳамкорликда хонахандарни ўзгариш бориш. 2. Урганиншар натижасида сектор раҳбарлари, гумниш (шахар) хотин-қизлар фаолларини томонидан хотин-қизларни “Аёлар дебтарига тақирити” бўйича тасдиғларни тегислини ҳалк депутатлари	хар обда	Ички шипар вазирлиги, Оила ва хотин-қизлар давлат кўмитаси, Мавзуда ва нуромийларни кўллаб-куватлаш вазирлиги,

8 та вазирлик ва ташкилотлар билан ҳамкорликда “Жазони ижро этиш муассасаларини овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни ижтимоий реабилитацияни, уларни тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш, бандлигини ва таълим олишларини таъминлаш бўйича 2022-2023 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар режаси”;

Жазони ижро этиш муассасаларини овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни ижтимоий реабилитацияни, уларни тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш, бандлигини ва таълим олишларини таъминлаш бўйича 2022-2023 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар

РЕЖАСИ

№	Тадбирлар	Тадбирларни ижро этиши механизми	Ижро муддати	Ижро учун мусаллаҳлар
1.	Жазони ижро этиш муассасаларидан овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни тадбиркорликни турган хотин-қизларни таъминлаш бўйича ўзро ахборот алмасиши тизини ўзгашиш.	1. Жазони ижро этиш муассасаларидан овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни тадбиркорликни турган хотин-қизларни таъминлаш бўйича паксантириши. 2. Ички шипар вазирларни томонидан паксантириши жазони ижро этиш муассасаларидан овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни тадбиркорликни турган хотин-қизларни таъминлаш бўйича меҳнат мусобабатлари вазирларни таъсислашни. 3. Шакалантурганларни рўйхатлар асосида нақолли ишорада белги ҳамкорлиси яка ва умумий тартибдан таъминлашни.	доминий	Ички шипар вазирлиги, Бандлик ва меҳнат министри, Мавзуда ва нуромийларни кўллаб-куватлаш вазирлиги, Соглини сақлаш вазирлиги, Ёшлил интишар министри
2.	Жазони ижро этиш муассасаларидан овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни таъминлашни таъсислашни.	1. Жазони ижро этиш муассасаларидан овоц этиланган замон ичкошлар организация профилактик хисобида турган хотин-қизларни таъбини турган хотин-қизларни таъминлашни таъсислашни. 2. Табиий ғормалар муроҷа бўланган хотин-қизларни таъсислашни таъсислашни. 3. Сурʼуларни касаллабкорларга чапишни хотин-қизларни таъсислашни таъсислашни.	доминий	Соглини сақлаш вазирлиги, Ички шипар вазирлиги, Мавзуда ва нуромийларни кўллаб-куватлаш вазирлиги, Оила ва хотин-қизлар давлат кўмитаси

Вояга етмаганлар орасида суицид ҳолатларининг барвақт олдини олиш бўйича 2022 йил давомида ҳамкорликда амалга ошириладиган ишлар **йўл ҳаритаси**;

Вояга етмаганлар орасида сүниц ҳолаттарининг барвақт олдин олиш бўйича
2022 йил давомида ҳамкорликда амалга ошириладиган ишлар
ЙЎЛ ХАРИТАСИ

№	Чора-табдир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Ижро учун маъсуллар
I. Вояга етмагандар ва узарнинг оиласидан билан ишлашга дар борада табдир				
1.	Суннад холатларни ошаганилигин инобатга ёлиб, "Болаларни ижтимоий кўйлаб-куватлаб" марказларига даги вояга етмагандарга ижтимоий-психологик ёрдам кургасидан бўйича гурухларни физиологияни худудлар кесинмада урганиш.	1. Туман (шадар) таъзалик бўйламирида "Болаларни ижтимоий кўйлаб - кувватлаш марказлари"даги иччи гурухлари физиологияни суннада холатларни мойнайдан бўлган ўзиччаличини баракт анисдан ва ижтимоий-психологик ёрдам кургасидан бўйича гурухларни физиологияни тарзига ўрганиш, масалинийни тутиштириш.	2022 йил май-июнь	Халқ таъзалими, Согликини сақлаш ва оиласидан ишлашга дар борада табдир кўйитаси, Оила ва хотин-бабар давлат кўйитаси, Махалла ва нуорларнинг кўйлаб-куватлаш вазирлиги
2.	Ташаккӣ вазифагига тушин қолган вояга етмагандар билан ишлаш ва уларга ёрдам кургасидан борақсида методик кўлланмаларнинг намуниявий ягона шаклини яратиш.	1. Ташаккӣ вазифагига тушин қолган вояга етмагандар билан ишлашга уларга ёрдам кургасидан борақсида методик кўлланмаларнинг намуниявий ягона шаклини яратиш учун маликални мутахассислардан иборат иччи гурухи тузиш. 2. Тайёрланган услубий кўлланмани (тавсисларин) напр қилин ва ташаккӣ мусасасларига дар мутахассисларни яратиш.	2022 йил июнь 2022 йил май-июнь	Халқ таъзалими, Согликини сақлаш, Ойлӣ ва ўзум маъсус таъзаликни яздирилди. Ёшлар ишлари агентлиги
3.	Мактаб психолого-агария методик ёрдам беручуни мобис методик гурухларни ташкин этиш.	1.Хар бир мактабда стечки ойни таъзалик мусасасига кетгарида профессор-уктусчалини умумтачаллигидан саломлаб беради, -хўяда, -маддасидан... ва	2022 йил июнь	Халқ таъзалими, Согликини сақлаш, Ойлӣ ва ўзум маъсус таъзаликни яздирилди.

Хозирги кунда мамлакатимизда оила ва хотин-қизларни ҳуқук ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, ахолини ҳуқукий билимларини оширишга, жамиятда салбий ҳолатларни бартараф этишни кенг тарғиб қилишга қаратилган “**Бахтли оила – фаровон келажак**” мавзусида **2022-2023** йилларда амалга оширишга қаратилган чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, ижрота қаратилган.

Мамлекаттимизда оңла да хотин-қызларни хүкүк да куонүйт манбааттарини хисмәт көсип, ахолни хүкүк билүүлдүрмөн ошырып, жамшид да бүгүн болаттарни барагтарда этишин көн тарбия келишине карастырылган «Баатын оңла – даарынан көлжес» мийнчесе 2022 ийндеңдә анында ошырынчын күннөвүйн чөннөштөрдөн

РЕЖА

T t/p	Чора-табиғарлар номи	Амалга оширин меканизм	Ижро муддати	Масъул икънозлар	
I. Чора-табиғарлар резасати ва изифалари санамалари тавсия этиш					
1.	Чора-табиғарлар резасати ва изифалари санамалари тавсия этиш	рекомендация	Онлай тумон (шакар) мөнбадла илгиз гүрухлар тақоми этиш	10 октябрь	Онлай шотон-кызлордаги кимчоати, маддий кимчоати

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошырыш меканизми	Ижро мүддаты	Масыл ижрочилар
26.	Хүккүбазарларнинг оддини олиш максадда жамоат ташкитолтури. ОАВ вакиллари ва блогерлар иштироқда очик мұлоқоттар ташкил этиш.	ташкитолтар билан биргаликта оныннай моксадардан ҳад этиш, тәзік үзілешінен көзінде жағдайлардан хотин-кізіндерге ойнадарады жайтапар төзелерлік күрши.		Ешшар ишшари агентлиги, мажаллық хокимнислар
		1. Хүккүбазарларнинг оддини олиш соңында жамоат ташкитолтури, ОАВ вакиллари ва блогерлар билан тизимиш хамкорлик шарттаны. 2. Хүккүбазарларнан үйнаныладыры бүйінша худудларда очик мұлоқоттар ұтқыны.	дөнймий	Оғыя және хотин-кіздер дарап күміттабыз. Ишшар ишшар взярханы, Зәбекистон мемлекеттік телерадиокомпаниясы

Оила ва хотин-қызлар давла

H. G. WILSON

Хотин-қизлар ўртасида ҳуқуқбузарликлар профилактикасини самарали ташкил этиш, жамиятда хотин-қизларга нисбатан тазийк ва зўравонликларга муросасизлик муҳитини шакллантириш борасида 65 мингдан зиёд тарғибот тадбирлари ўтқазилди.

Жумладан, Республика бўйича хотин-қизлар томонидан содир этилган
6871 та жиноят тахлил килиниб, мухокама йиғилишлари ўтказилди.

Юқорида күрсатилган салбий ҳолатлар хотин-қизлар эмас, аксинча хотин-қизларга нисбатан эркаклар томонидан содир этилаётганини мақола муаллифи наҳот фарқига бормаса?! Жиноятнинг ҳар бири фожия. Фожия бўлганда ҳам унинг қурбони аёл. Оқибатда жабр кўраётганлар онасидан эрта жудо бўлиб, етим қолган болалар бўлиб ҳисобланади.

Мамлакат раҳбарининг жорий йил 1 мартдаги ПФ-81-сонли Фармони ва ПҚ-146-сонли Қарорига асосан ўз фаолиятини бошлаган Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси ўз позициясининг бир қисми сифатида хотин-қизлар ҳимояси йўлида ўтган давр мобайнида ички ишлар органлари билан ҳамкорликда **37959 нафар** тазийк ва зўравонлиқдан жабрланган хотин-қизларга давлат ҳимоясини тақдим этди.

Ҳимоя ордери бериш натижасида **8839 та оилани яраштиришга**, 16298 та **низони бартараф этишга** эришилган. **4744 та** расмийлаштирилган ҳимоя ордерлари бўйича маъмурий ёки жиноий жавобгарлик белгиланиб, **хотин-қизларнинг бузилган хукуқлари тикланган**.

Кун.uz муҳбирининг мақоласида, хотин-қизлар хукуқлари ва уларнинг турмуш тарзини яхшилаш учун тузилган ташкилотлар рўйхатида 8-рақам остида келтирилган **ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ МАРКАЗЛАРИ** ҳақидаги фикрига шуни қўшимча қилмоқчимизки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Хотин-қизлар бандлигини ошириш ва саломатлигини мустаҳкамлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 2022 йил 21 сентябрдаги ПҚ-376-сонли Қарорининг 3-ИЛОВАсида Махаллаларда ташкил этиладиган хотин-қизлар бандлигини таъминлаш ва саломатлигини мустаҳкамлаш марказлари худудлар кесимида бўш турган бинолар ҳақидаги маълумотларни ўрганганд ҳолда 2022 йил октябрдан 2023 йил октябрь ойларига қадар ўз фаолиятини бошлани назарда тутилган.

Бу эса муҳбирнинг соҳани яхши ўрганмай туриб, журналистик одоб-ахлоқ қоидаларига зид равишда ўз позициясини билдириб хулоса берганлигидан далолатдир.

Қўмита хузурида Аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш Республика маркази ва унинг худудий бўлимлари, намунали туманлараро **МАРКАЗлари** мавжуд бўлиб, мазкур **МАРКАЗлар** томонидан **5 735 нафар** хотин-қизларга жумладан, **2461 нафарига** психологик, **2232 нафарига** юридик, **268 нафарига** тиббий, **774 нафарига** бошқа ёрдам турлари кўрсатилди. Жабрланувчиларнинг **825 нафари** ётоқхонага жойлаштирилди.

Ўтган давр мобайнида бандлик органлари билан ҳамкорликда 472 392 нафар ишсиз хотин-қизларнинг **бандлиги таъминланди**.

83 491 нафар хотин-қизлар **касб-хунарга ўқитилди.**

2 006 618 нафар хотин-қизлар **онкоскрининг текширувидан ўтказилди.**

Уларнинг 3 195 нафари аниқланган касаллик бўйича, 1327 нафари эса эрта босқичларда аниқланиб, соғломлаштиришга жалб қилинди.

648 261 нафар нуроний онахонлар чуқурлаштирилган тиббий кўрикдан ўтказилди, уларнинг 108886 нафари зарур **дори-дармонлар, озиқ-овқат,**

пойабзal билан таъминланди, 12178 нафарининг санаторийларда даволанишлари ташкил этилди, 7989 нафарига реабилитация воситалари тақдим этилди;

“Аёллар дафтари”нинг 3-босқичига **644 849 нафар** хотин-қизлар киритилган бўлиб ҳозир кунда **608 646** нафарига ёрдам кўрсатилди.

Хусусан: 1-тоифа бўйича:

214 457 нафар ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлардан **208 966 нафари** яратилган янги иш ўринлари ва жамоат ишларига жойлаштирилди.

2-тоифа бўйича

46 455 нафар тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизларнинг **39 665 нафарига** тадбиркорлик фаолиятларини йўлга қўйишлари учун имтиёзли кредитлар ажратилди.

3-тоифа бўйича

179 497 нафар боқувчиси бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлардан **165 283 нафарига бир марталиқ** моддий ёрдам берилди. Шундан, **3 819 нафарининг** уй-жойи таъмирлаб берилди.

4-тоифа бўйича

121 966 нафар ижтимоий ёрдамга муҳтож 1 ва 2 гурух ногиронлиги бўлган шуниннгдек, тезкор тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлардан **117 108 нафарига** моддий ва тиббий ёрдам кўрсатилди. Шундан, **2 343 нафарининг** уй-жойи таъмирлаб берилди.

5-тоифа бўйича

11 421 нафар уй-жойга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизларнинг **8 874 нафарига** ёрдам кўрсатилган. Шундан, **2 547 нафари** уй-жой билан таъминланди, **6 327 нафарига** ижара компенсацияси тўлаб берилди.

6-тоифа бўйича

71 053 нафар қарамоғида ногиронлиги бўлган фарзанди мавжуд эҳтиёжман аёллардан **68 750 нафарига** моддий ёрдамлар берилди.

Шундан, **3 952 нафарига** томорқадан унумли фойдаланиш учун амалий ҳамда моддий ёрдамлар кўрсатилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 8 авгуустдаги 437-сонли Қарорига мувофиқ, Жамиятда янги маънавий макон яратишида хотин-қизларнинг фаоллигини қўллаб-қувватлаш, фарзанд тарбияси, оила, хотин-қизлар маънавиятини юксалтиришида жамоатчиликка, энг аввало, ёшларга тарбиявий таъсир кўрсата оладиган обрў-эътиборли ва катта ҳаётий тажрибага эга бўлган, фаол ва ташаббускор аёлларнинг саъи-ҳаракатларини бирлаштириш учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида ташкил этилган “**Оқила аёллар**” ҳаракати жамоатчилик тузилмаси

бўлиб, бу ҳаракат фаолияти учун давлат бюджетидан маблағ ҳам, хизмат машинаси ҳам ажратилмаган.

Шунингдек, мақолада келтирилган бир нечта тузилмалар ва ташкилотларнинг фаолияти айни пайтда туттилган. Жумладан, Қонунчилик палатасининг оила ва аёллар масалалари бўйича комиссияси, ”Оила” илмий-амалий маркази, **Қайноналар кенгаши умуман ҳатто ТУЗИЛМАГАН ҳам**.

“**Оила ва хотин-қизлар**” илмий-тадқиқот институтига эса аввалги номи “**Маҳалла ва оила**” илмий-тадқиқот институти бўлганлик важи келтирилмоқда. Албатта ушбу ном давлат раҳбарининг Қарор ва Фармонлари талабларига мувофиқ ўзгарилилган.

“Оила ва хотин-қизлар” илмий-тадқиқот институти ўз навбатида қўйидаги ишларни амалга ошириб келмоқда.

“**Оилада зўравонликни олдини олиш комплекс социологик тадқиқоти**” мавзусида қисқа муддатли илмий лойиҳаси амалга оширилди ва қўйидаги натижаларга эришилди:

Илмий лойиҳа доирасида 7 та илмий мақола, 4 та услубий қўлланма, 2 та буклетлар тайёрланди, 5 та юқори турувчи органлар ва мутасадди ташкилотларга тавсиялар берилди, 2 та онлайн-вебинар, 1 та конференция ташкил этилди.

“**Оилада жиноятлар ва зўравонликлар, оиладаги криминоген мухит, келиб чиқиш сабабларини тадқиқ этиш**” мавзусида қисқа муддатли илмий-тадқиқот лойиҳаси амалга оширилди ва қўйидаги натижаларга эришилди:

Илмий лойиҳа доирасида 10 та илмий мақола, 1 та услубий қўлланма тайёрланди, юқори турувчи органлар ва мутасадди ташкилотларга таклиф ва тавсиялар берилди

“Causes of Crime And Violence In The Family” мавзусида илмий мақола тайёрланди ва (SKOPUS) халқаро илмий базага жойлаштирилди asli.usmon@mail.ru;

“Халқаро стандартлар асосида оилада зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизларга ижтимоий, хуқуқий, психологик хизмат кўрсатишни такомиллаштириш” мавзусида қисқа муддатли илмий-тадқиқот лойиҳаси амалга оширилди ва қўйидаги натижаларга эришилди:

Оилада зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизларга ижтимоий, хуқуқий, психологик хизмат кўрсатиш борасидаги халқаро стандартлар ўрганилди, 15га яқин хорижий мамалакатлардаги тажриба тадқиқ этилди. “Халқаро стандартлар асосида оилада зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизларга замонавий хизмат кўрсатишни такомиллаштириш” мавзусида аналитик ишланма тайёрланди.

“**Ўз жонига суиқасд қилган ёки ўз жонига қасд қилишга мойиллиги бўлган хотин-қизларга комплекс ёрдам кўрсатиш**” мавзусида қисқа

муддатли илмий-тадқиқот лойиҳаси амалга оширилди ва қўйидаги натижаларга эришилди:

Илмий лойиҳа доирасида 7 та илмий мақола, 4 та услубий қўлланма, 2 та буклетлар, 1 та флаер тайёрланди, 1 та юқори турувчи органлар ва мутасадди ташкилотларга тавсиялар берилди, 2 та онлайн-вебинар ўтказилди.

“Оилавий ажралишларни камайтириш ҳамда турмушда тазийқ ва зўравонликка учраган хотин-қизларни реабилитация қилиш ва мослаштиришнинг илмий-амалий жиҳатлари (социологик таҳлил асосида)” мавзусида қисқа муддатли илмий-тадқиқот лойиҳаси амалга оширилмоқда:

2022 йил май-октябрь ойларида қисқа муддатли илмий-тадқиқот лойиҳа амалга оширилмоқда. Ушбу лойиҳа доирасида Қашқадарё, Сурхондарё, Самарқанд вилоятлари, Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳрида оиласда хотин-қизларга нисбатан тазийқ ва зўравонлик ҳолатларини ўрганиш бўйича ўтказилган социологик тадқиқот ўтказилди. Мазкур тадқиқот хулосалари асосида таҳлилий маълумот тайёрланди.

Кўмита Тошкент вилояти, Чиноз туманидаги “Республика қиз болалар ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаси”да тарбияланаётган 121 нафар қизларда ҳаётий кўникмаларни шакллантириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, тадбирлар мунтазам равишда ўтказилмоқда.

Мақолада, Ўзбекистонда охирги бир ой ичida **7 нафар аёл** турмуш ўртоғи томонидан ваҳшийларча ўлдирилди, деган маълумот бериляптию, мақола ичida **6 та** ҳолат акс этган.

Мазкур барча жиноятлар юзасидан Кўмита ва унинг худудий бошқармалари раҳбарлари воқеа жойига чиқиб, мутасадди ташкилотлар билан биргалиқда ҳолатни ўрганишган. Жиноятчилик муҳокамаларида иштирок этган, жанжалга мойил оиласидан билан мунтазам иш олиб борилиб, ўз вақтида далолатномалар тузилган. Мақолада келтирилган барча ҳолатлар юзасидан Кўмитанинг телеграм канали ва расмий веб-сайтида <https://t.me/davlatqomita>, <http://www.facebook.com/davlatqomita> ўз вақтида расмий муносабатлар билдирилган ва эълон қилиб борилган (*Расмий муносабатлар жадвали илова қилинади*)

Давлатимиз раҳбарининг **2022 йил 1 март** куни қенгайтирилган тарзида ўтказилган видеоселектор йигилишида расмийлаштирилган 18-сонли **Баённинг 28-бандида** Аёлларнинг тазийқ ва зўравонликдан ҳимояси суд томонидан кафолатланиши, **Махалла РАИСИ** эса ўз худудида аёлларга нисбатан тазийқ ва зўравонликнинг олдини олиш комиссиясига **БОШ** бўлиши кўрсатилган.

Кун.уз мухбирига яна бир савол билан мурожаат қилмоқчимиз.

Мухбир мақола ёзиш, бирор-бир соҳа фаолиятини чуқур таҳлил қилиш (айблаш)дан олдин соҳага оид қонунчилик ҳужжатлари ва амалдаги норматив-хуқуқий ҳужжатлар билан танишиб чиқсанмикан?

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев раҳбарлигига
2022 йил 1 марта куни кенгайтирилган тарза ўтказилган
видеоселекторингизнишининг
18 - соили БАЁНИ

Раислик кибуви: Ш.М. Мирзиёев – Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Қатнашганлар: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати
Раиси, Олий Мажлиси Конунчилик палатаси Сенакери,
Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, Ўзбекистон
Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари,
Ўзбекистон Республикаси Президентин маълаҳатчилари
ва унинг ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари,
марказий муассасалар, вазирлар, идоралар,
хўжалик бирлашмалари ва тижорат банклари
раҳбарлари, Коракалпогистон Республикаси Жўкори
Кенеси ва Вазирлар Кенгаси Ранслари, Тошкент
шахри, вилоятлар ва туман (шахар)лар хокимлари
(рўйхат бўйича).

КУН ТАРТИБИ:
Хотин-қизларни ҳар тарафлама кўллаб-куватлани,
уларнинг жамиятдаги мавженини инада мустахкамлаш
борасидаги долларлар вазифасида тўғрисида

(Мирзиёев, Нарбакея, Исмоилов, Арипов, Ҳудайбергенов, Махкамов, Рафиков,
Камалов, Абдуразаков, Бозаров, Боболов, Артиқоджаев, Абдурахмонов, Мирзиёев)

28. Аёлларнинг тазик ва зўравонликдан химояси суд томонидан
кафолатланиши белгилаб кўйилсин.

Химоя ордерлари суд томонидан бир йил муддатгача берилади
ва ордерда белгиланган мажбуриятлар устидан катъий назорат ўрнатилади.

11

Бунда:

маҳалла раиси ўз худудида аёлларга нисбатан тазик ва зўравонликни

олдинни олиш комиссиясига бош бўлади;

хотин-қизлар фаоли жабрланган аёлларга мотивация беради, турмуш
кийинчиликларини енгиши ўргатади, зарур холларда психологларни жалб
этади;

хоким ёрдамчилари оила аъзоларининг бандлигини таъминлайди;

профилактика инспектори зўравонлик содир этган шахснинг хулк-
авторини ўзгартаришига масъул бўлади.

Аксарият ҳолларда айрим мухбирлар томонидан масалага юзаки ёндашиш, ташкилот фаолиятини обрўсизлантириш ҳолатлари кузатилмоқда. Жумладан, бирор-бир кўнгилсиз ҳодиса содир этилганда, ижтимоий тармоқлар ва расмий сайтлар айбисизлик призумпциясига амал қилмасдан, жиноятга хуқуқий баҳо берилмай туриб, маълумот кенг омма муҳокамасига кўйилмоқда. Муҳокамалар давомида билдирилаётган фикрлар ўша оиласда вояга етаётган болалар ва оиласининг бошқа айбисиз иштирокчиларининг кейинги тақдирига салбий таъсир қўрсатиши инобатга олинмаслиги оқибатида яна бошқа айни бир турдаги жиноятларнинг келиб чиқишига сабаб бўляпти.

Ваҳолонки, масъул ваколатли идоралар ушбу ҳолатлар бўйича ўз вазифасини бажараётганлиги, тергов ҳаракатлари тугагач, якуний хulosasi берилиши ҳақида маълумот эълон қилинса-да, ўз **тасдигини топмаган** фикрларни кенг оммага сингдиришига уринишлар кузатилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси **Судлар тўғрисидаги Қонунинг 1-** моддасида Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлардан, сиёсий партиялардан, бошқа жамоат бирлашмаларидан мустақил ҳолда иш юритиши, Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти фақат судлар томонидан амалга оширилиши белгиланган.

Мақола охирида хотин-қизлар масалаларига масъул тузилмаларнинг расмий сайтларида мажлислар, ҳисоботлар, тақдимотлардан бўлак ҳеч нарса йўқ, деган иддаога жавобимиз қуйидагича:

1. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда хотин-қизларнинг жамиятда ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, бандлигини таъминлаш, касб-хунарга ўқитиш, тадбиркорликка йўналтириш, ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, оғир ижтимоий ва зиятга тушиб қолган хотин-қизларга психологик-хуқуқий ва бошқа турдаги ёрдамлар кўрсатиш, уларнинг муаммоларни ҳал этишга доир ўтказилган йигилиш ва мажлислар,
2. Бандлик, касб-хунарга ўқитиш, кредит ва субсидия бериш, уй-жойини таъмирлаш, оғир турдаги операцияларнинг тўловини амалга ошириш ва бошқа соҳага оид амалга оширилган ишлар ҳисоботи,
3. Ўзбекистонда истиқомат қилаётган хотин-қизларнинг турмуш тарзини янада яхшилашга қаратилган йирик лойиҳалар тақдимоти расмий сайтда ўз аксини топган.

Бундан ташқари, Кўмита фаолиятига доир тадбирлар, Кўмита раиси ва унинг ўринбосарлари, ҳудудий бошқарма бошлиқлари томонидан қатор ҳамкор ташкилотлар: ИИВ, Баш прокуратура, Бандлик ва меҳнат муносабатлари, ССВ, Уй-жой коммунал хўжалик вазирликлари, Кадастр агентлиги ва бошқа масъул вазирлик, идоралар билан биргаликда ўтказган “Сайёр қабул”лар ва ундаги ҳал этилаётган мурожаатлар ҳам расмий сайтда ўз аксини топган.

Жумладан, Яшнобод туманидаги Қуйлуқ бозори ҳудудида норасмий мавжуд бўлган “Мардикор аёллар бозори”даги хотин-қизлар билан ўтказилган “Сайёр қабул”да Кун.уз мухбири ва мақола муаллифининг ўзи ҳам иштирок этиб, видеоматериал тайёрлаб, Кўмита ва бошқа ҳамкор ташкилотлар вакиллари томонидан мардикор аёлларнинг муаммосини жойида ҳал этиш учун қилинаётган ишларни ўз кўзи билан кўриб, гувоҳи бўлган бўлса-да, бироқ негадир бу видеолавҳа Кун.уз сайтларида эълон қилинмади.

Мақола сўнггида муаллиф айлаганидек, хотин-қизлар муаммоси ечимиға жон куйдирмаётган айбдор бизмизми ёхуд шахсан гувоҳи бўла туриб, оила ва хотин-қизлар масалаларига дахлдор тузилмалар фаолиятини, амалга ошираётган ишларини тан олишни истамаётган мухбир қиз айборми?

Хурматли, Г.Тошниёзова!

Кўмита ўз фаолиятини 1 март куни бошлаган бўлса-да, орадан ўтган қисқа муддатда оила ва хотин-қизларни қўллаб-куватлаш борасида қонунчалик хужжатларида белгиланган ваколатларидан келиб чиқиб, жадал суръатларда фаолиятини олиб бормоқда. Агарда Кўмита фаолиятига ишончсизлик бўлса, биз сизни Кўмита ва унинг ҳудудий бошқармаларига истаган пайтда келиб, ўзингизни қизиқтирган саволлар ва рақамларни олишга, Кўмита фаолияти билан яқиндан танишишга чақириб қоламиз.

№	Вилоятлар	Мурожаат манзили	Мурожаат	Муносабат
1	АНДИЖОН ВИЛОЯТИ	<p>Андижон вилояти Избоскан тумани https://t.me/andijon_bugun/39993</p>	<p>https://t.me/andijon_bugun/39993 <u>3</u> Андижонда эр 22 ёшли аёли, унинг онаси ва укасига пичоқ урди, хотини ва қайнонаси воқеа жойида вафот этди, қайноғаси реанимацияда</p>	<p>Андижон вилояти Избоскан тумани Гузар МФЙ Олтинй водий кўчасида қайд этилган қотиллик жиноятидан кейинги ҳолат юзасидан МАЪЛУМОТ</p> <p>Избоскан туманида 2022 йил 12 сентябрь куни Тўрткўл МФЙда яшовчи фуқаро Абдурахмонов Азаматжон оиласидан келишмовчилик оқибатида Гузар МФЙда яшовчи қайнонаси Расулова Махбубахон, турмуш ўртоғи Расулова Шоҳсанам, қайн укаси Расулов Хожиакбарларни пичоқ билан уриб, уларнинг ўлимига сабабчи бўлган.</p> <p>Ҳозирда жабрланувчи Расуловлар оиласида оиласидан катта фарзанди Расулов Аббосбек Акмалжон ўғли (1995 йилда туғилган) яшаб келмоқда. Фуқаро Расулов Аббосбек бугунги кунда туман ички ишлар бўлимида назоратчи (ёлланма ишчи) бўлиб ишлаб келмоқда. Фуқаронинг хатти-харакатлари туман ИИБ томонидан назоратга олинган.</p> <p>Жабрланувчи Расулова Шоҳсанамхоннинг 9-ойлик фарзанди Абдулахатов Абдумалик Азаматжон (07.12.2021 йилда туғилган) ўғли Шоҳсанамхоннинг холасининг ўғли Ахмедов Гуломжоннинг (тадбиркор) қарамоғида бўлиб, чақалоқнинг соғлиги яхши, Ахмедов Гуломжонга васийлик асосида бериш учун хужжатлари туман ҳокимлигига тақдим этилган.</p> <p>Жиноятчи Абдурахмонов Азаматжон яшаб келган хонадонда унинг ота Эшқораев Абдулаҳат (нонвой), онаси Эшқораева Анорахон (фермер хўжалигига ишчи), укаси Абдурахмонов Азизбеклар (Қирғизистонда давлат университети талабаси) бирга яшаб келмоқда. Оила аъзолари хаммаси тинч, соғлиги яхши. Ушбу оиласига ҳеч қандай тазийқ ўtkазиш ҳолатлари мавжуд эмас.</p> <p>Ўрганиш давомида икки оила ўртасида ҳозирда ҳеч қандай низолар мавжуд эмаслиги аниқланди.</p>

				Андижон вилояти Оила ва хотин-қизлар бошқармаси Мабуют хизмати https://t.me/andoilaxotinqizlar/1821
2	ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ	Жиззах вилояти Зарбдор тумани https://qalampir.uz/news/zhizzakh_da-er-khotinini-uldirib-k-uydi-68109	https://qalampir.uz/news/zhizzakh_da-er-khotinini-uldirib-k-uydi-68109 Жиззахда эр хотини ўлдирди	<p>2022 йил 2 сентябрь куни соат таҳминан 15:20 ларда Зарбдор тумани, Янгиҳаёт МФЙ, Диёробод кўчаси, б-йда яшовчи, 02.03.1983 йилда туғилган фуқаро Ихчамов Хусан Ихтиёрович яшаш хонадонида 12.10.1985 йилда туғилган турмуш ўртоғи Ихчамова Гулнора Абдиқаримовна билан ўзаро оғзаки тортишиб жанжаллашб қолиб, ўрталарида келиб чиқкан жанжал вақтида Х.Ихчамов турмуш ўртоғи Г.Ихчамованинг кўкрак қафаси чап томонига ўткир тиғли жисм билан бир неча марта уриб, хаёт хавфли бўлган оғир тан жароҳати етказган.</p> <p>Натижада Г.Ихчамова воқеа жойида вафот этган. Мазкур ҳолат бўйича Жиззах вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси ҳамда Зарбдор туман бўлимни ҳолат юзасидан қуийдагиларни маълум қиласди. Зарбдор туман Янгиҳаёт маҳалласи хотин-қизлар фаоли бу оила билан доимий сухбатда бўлган. Оила доимий назоратда бўлган. Мархума Г.Ихчамовага маҳалла хотин-қизлар фаоли ҳамда профилактика инспектори томонидан жорий июль ойида оиласидаги низолар сабаб ҳимоя ордери ҳам берилган. Бир неча бор оиласида тушунтириш ишлари олиб борилган. Минг афсуски, шунча тушунтириш ишларига қарамасдан 2022 йил 2 сентябрь куни фуқаро Х.Ихчамов ўз оиласида турмуш ўртоғи Г.Ихчамованинг хаётига зомин бўлди. Бугунги кунда вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси оиласининг фарзандлари билан сухбатлашиб, уларни мархуманинг қариндошлари қарамоғига топширишган.</p> <p>Худди шундай Жиззах вилоятининг Фаллаорол туманида ҳам 2022 йил 02 сентябр куни соат 02-00 да, Фаллаорол тумани Баҳт МФЙ У.Аламкаш кўчасида яшовчи 19.06. 1982 й.т. чўпонлик билан шуғулланувчи Сулаймонов Фарход Хабибуллаевичнинг хабарига кўра, 2022 йил 02 сентябр куни соат 02-00ларда, бирга яшовчи турмуш ўртоғи уй бекаси 1987 й.т. Эгамбердиева Шарофат Баҳриддиновнани “ўзаро жанжал” оқибатида темир жисим билан бош қисмига бир маротаба уриб, тан жароҳати етказганлигини маълум қилган.</p>

		<p>Оқибатда Эгамбердиева Шарофат Баҳриддиновна олган тан жароҳати юзасидан соғлиғи ёмонлашиб “бош мия очы жароҳати, мия асосидан синии, бош мия о-ир даражса лат ейши, мия комаси, бошининг чап қоши соҳаси уриб йиртилган жароҳат, троматик шок оғир даражсада” ташхиси билан Ғаллаорол ТМКнинг жонлантириш бўлимига ётқизилган, аммо кўрсатилган тиббий ёрдамларга қарамасдан шифохонада вафот этган.</p> <p>Ғаллаоролдаги ҳолат юзасидан ҳам вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси ҳамда Ғаллаорол туман бўлими мазкур оила билан суҳбатлашган. Ш.Эгамбердиеванинг турмуш ўртоғи Ф.Сулаймонов 2022 йил август ойлари бошида ишлаб пул топиш мақсадида Қозоғистон Республикаси Олмата вилоятига кетиб, у ерда бироз ишлаб шу йилнинг 29 август куни ўз яшаш манзилига қайтиб келганлиги, келган кунидан бошлаб Ф.Сулаймоновнинг турмуш ўртоғи Ш.Эгамбердиева “нега келдинг ўша ерда ишлаб юравермайсансми” деб ўзига яқинлаштирганлиги сабабли улар ўртасидасидаги жанжал бўла бошлаганлиги, 2022 йил 1 сентябрь куни соат тахмина 20-00 ларда оила аъзолари билан биргаликда кечки овқатни еганлиги, овқатланиб бўлгач Ф.Сулаймонов уйига ухлаш учун кирган вақтида Ш.Эгамбердиева “кет” деб жанжал қила бошлаганлиги оқибатида Ф.Сулаймоновнинг қўл телефони ва ётоқхонасидаги телевизори синганлиги, тунги соат 01-30 ларда Ф.Сулаймонов турмуш ўртоғига яқинлашган вақтида Ш.Эгамбердиева уйқудан уйғониб “йўқол яқинлашма” деб айтган вақтида Ф.Сулаймонов бу гапдан жаҳли чиқиб ҳовлига чиқиб тахминан 50 смли армотурани олиб хонага қайтиб кириб, тушукда уйғоқ ётган турмуш ўртоғи Ш.Эгамбердиеванинг бош қисмига арматура билан бир неча маротаба уриб тан жараоҳати етказганлиги аниқланган. Гумонланувчи эҳтиёт чораси қамоқда сақланмоқда.</p> <p>Ғаллаорол туман Оила ва хотин-қизлар бўлими мазкур оила билан доимий алоқада бўлиб турган. Мархума Ш.Эгамбердиевага моддий ва маънавий ёрдамлар бериб борилган.</p> <p>Юқоридаги ҳар иккала ҳолатда ҳам оиладаги зўравонликнинг бир кўринишига гувоҳ бўлиш мумкин. Ҳар иккала оиласи ҳам бир неча бор тушунтириш ишлари олиб борилган, огоҳлантирилган, химоя ордерлари берилган. Оилани тинчлигини сақлаш, мустаҳкамлаш борасидаги барча ишлар кўрилган бўлсада, оиласи</p>
--	--	--

				<p>жиноят содир этилди. Бугун 7 нафар гўдак ҳам онасиз ҳам отасиз қолди. Мазкур ҳолатлардан бошқалар ҳам хулоса чиқаришлари учун вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, вилоят Прокуратураси, ИИБ ва мутассадди ташкилотлар билан ҳамкорликда маҳаллаларда тарғибот ишлари олиб борилмоқда.</p> <p>Бугун жамиятда ҳамон аёлларга нисбатан турли зўрлик ва тазийкларнинг учраб туриши бизни янада хушёрликка чорламоқда. Биз оиласларни мустаҳкамлгини сақлашни бош мақсад қилган бўлсақда, аммо оиласдаги зўравонликнинг олдини олиш биринчи масала бўлиб турибди. Бу борада Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси ҳукукни муҳофаза қилувчи органлар билан қатор чоратадбирларни олиб бормоқда. Ҳолат юзасидан тўғри хулоса чиқаришингизни сўраймиз. Аёлларга нисбатан зўрлик ва тазийкларнинг олдини олишда жамоатчилик назорати ҳам муҳим эканлигини унутмайлик.</p> <p>https://t.me/oilaxotinqizlar/1825</p>
3	ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ	<p>Жиззах вилояти Фаллаорол тумани https://podrobno.uz/cat/proissheshtviya/matchetyrekh-detey-skonchalas-ot-udara-armaturoy-v-golovu-v-dzhizakskoy-oblasti-ubiytsey-okazalsya/</p>	<p>https://podrobno.uz/cat/proissheshtviya/matchetyrekh-detey-skonchalas-ot-udara-armaturoy-v-golovu-v-dzhizakskoy-oblasti-ubiytsey-okazalsya/</p> <p>Жиззахда эр хотини ўлдирди</p>	<p>2022 йил 2 сентябрь куни соат таҳминан 15:20 ларда Зарбдор тумани, Янгиҳаёт МФЙ, Диёробод кўчаси, 6-йда яшовчи, 02.03.1983 йилда туғилган фуқаро Ихчамов Хусан Ихтиёрович яшаш хонадонида 12.10.1985 йилда туғилган турмуш ўртоғи Ихчамова Гулнора Абдикаримовна билан ўзаро оғзаки тортишиб жанжаллашб қолиб, ўрталарида келиб чиқсан жанжал вақтида Х.Ихчамов турмуш ўртоғи Г.Ихчамованинг кўкрак қафаси чап томонига ўтқиртиғли жисм билан бир неча марта уриб, ҳаёт ҳавфли бўлган оғир тан жароҳати етказган.</p> <p>Натижада Г.Ихчамова воқеа жойида вафот этган.</p> <p>Мазкур ҳолат бўйича Жиззах вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси ҳамда Зарбдор туман бўлими ҳолат юзасидан қуйидагиларни маълум қилади. Зарбдор туман Янгиҳаёт маҳалласи хотин-қизлар фаоли бу оила билан доимий сухбатда бўлган. Оила доимий назоратда бўлган. Мархума Г.Ихчамовага маҳалла хотин-қизлар фаоли ҳамда профилактика инспектори томонидан жорий июль ойида оиласдаги низолар сабаб ҳимоя ордери ҳам берилган. Бир неча бор оиласага тушунтириш ишлари олиб борилган. Минг афсуски, шунча тушунтириш ишларига қарамасдан 2022 йил 2 сентябрь куни фуқаро Х.Ихчамов ўз оиласида турмуш ўртоғи Г.Ихчамованинг ҳаётига зомин бўлди. Бугунги кунда вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси оиласнинг фарзандлари билан сухбатлашиб, уларни марҳуманинг қариндошлари қарамоғига топширишган.</p>

Худди шундай Жиззах вилоятининг Ғаллаорол туманида ҳам 2022 йил 02 сентябр куни соат 02-00 да, Ғаллаорол тумани Бахт МФЙ У.Аламкаш кўчасида яшовчи 19.06. 1982 й.т. чўпонлик билан шуғулланувчи **Сулаймонов Фарход** **Хабибуллаевичнинг** хабарига кўра, 2022 йил 02 сентябр куни соат 02-00ларда, бирга яшовчи турмуш ўртоғи уй бекаси **1987 й.т. Эгамбердиева Шарофат** **Бахридиновнани** “ўзаро жанжал” оқибатида темир жисим билан бош қисмига бир маротаба уриб, тан жароҳати етказганлигини маълум қилган.

Оқибатда Эгамбердиева Шарофат Баҳридиновна олган тан жароҳати юзасидан соғлиғи ёмонлашиб “бош мия очи жароҳати, мия асосидан синии, бош мия о-ир даража лат ейшии, мия комаси, бошининг чап қоши соҳаси уриб йиртилган жароҳат, троматик шок оғир даражада” ташхиси билан Ғаллаорол ТМКнинг жонлантириш бўлимига ётқизилган, аммо кўрсатилган тиббий ёрдамларга қарамасдан шифохонада вафот этган.

Ғаллаоролдаги ҳолат юзасидан ҳам вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси ҳамда Ғаллаорол туман бўлими мазкур оила билан сұхбатлашган. Ш.Эгамбердиеванинг турмуш ўртоғи Ф.Сулаймонов 2022 йил август ойлари бошида ишлаб пул топиш мақсадида Қозоғистон Республикаси Олмата вилоятига кетиб, у ерда бироз ишлаб шу йилнинг 29 август куни ўз яшаш манзилига қайтиб келганлиги, келган кунидан бошлаб Ф.Сулаймоновнинг турмуш ўртоғи Ш.Эгамбердиева “нега келдинг ўша ерда ишлаб юравермайсанми” деб ўзига яқинлаштирмаганлиги сабабли улар ўртасидасидаги жанжал бўла бошлаганлиги, 2022 йил 1 сентябр куни соат таҳмина 20-00 ларда оила аъзолари билан биргаликда кечки овқатни еганлиги, овқатланиб бўлгач Ф.Сулаймонов уйига ухлаш учун кирган вақтида Ш.Эгамбердиева “кет” деб жанжал қила бошлаганлиги оқибатида Ф.Сулаймоновнинг қўл телефони ва ётоқхонасидаги телевизори синганлиги, тунги соат 01-30 ларда Ф.Сулаймонов турмуш ўртоғига яқинлашган вақтида Ш.Эгамбердиева уйқудан уйғониб “йўқол яқинлашма” деб айтган вақтида Ф.Сулаймонов бу гапдан жаҳли чиқиб ҳовлига чиқиб таҳминан 50 смли армотурани олиб хонага қайтиб кириб, тушукда уйғоқ ётган турмуш ўртоғи Ш.Эгамбердиеванинг бош қисмига арматура билан бир неча маротаба уриб тан жараоҳати етказганлиги

				<p>аниқланган. Гумонланувчи эҳтиёт чораси қамоқда сақланмоқда.</p> <p>Галлаорол туман Оила ва хотин-қизлар бўлими мазкур оила билан доимий алоқада бўлиб турган. Мархума Ш.Эгамбердиевага моддий ва маънавий ёрдамлар бериб борилган.</p> <p>Юқоридаги ҳар иккала ҳолатда ҳам оиласдаги зўравонликнинг бир қўринишига гувоҳ бўлиш мумкин. Ҳар иккала оиласда ҳам бир неча бор тушунтириш ишлари олиб борилган, огоҳлантирилган, ҳимоя ордерлари берилган. Оиласи тинчлигини сақлаш, мустаҳкамлаш борасидаги барча ишлар кўрилган бўлсада, оиласда жиноят содир этилди. Бугун 7 нафар гўдак ҳам онасиз ҳам отасиз қолди. Мазкур ҳолатлардан бошқалар ҳам хулоса чиқаришлари учун вилоят Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, вилоят Прократураси, ИИБ ва мутассадди ташкилотлар билан ҳамкорликда маҳаллаларда тарғибот ишлари олиб борилмоқда.</p> <p>Бугун жамиятда ҳамон аёлларга нисбатан турли зўрлик ва тазийкларнинг учраб туриши бизни янада хушёрликка чорламоқда. Биз оиласдаги мустаҳкамларни сақлашни бош мақсад қилган бўлсақда, аммо оиласдаги зўравонликнинг олдини олиш биринчи масала бўлиб турибди. Бу борада Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси ҳукуқни муҳофаза қилувчи органлар билан қатор чоратадбирларни олиб бормоқда. Ҳолат юзасидан тўғри хулоса чиқаришингизни сўраймиз. Аёлларга нисбатан зўрлик ва тазийкларнинг олдини олишда жамоатчилик назорати ҳам муҳим эканлигини унутмайлик.</p> <p>https://t.me/oilaxotinqizlar/1825</p>
4	ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ	<p>Тошкент вилояти Кўйи Чирчиқ тумани https://t.me/Daryo/78945</p>	<p>Тошкент вилояти Кўйи Чирчиқда эр хотини рашик туфайли пичоқлаб қўйди https://t.me/Daryo/78945</p>	<p>Расмий муносабат</p> <p>Кўйи Чирчиқ тумани "Мевазор" маҳалласида яшаётган Мадина Умаровани эри рашик туфайли пичоқлаб ўлдирди. Бугун бу оиласидан бозгчадаги жсанжали видеоси тарқалган эди. Маълум бўлишича, аёл кечаси эри томонидан пичоқланган (https://t.me/ziynatli_uz).</p> <p>Мадина 1998 йили түгилган эди. Эндиғина 24 ёшига тўлган бу аёл оиласидан поликлиникада ҳамишира бўлиб ишларди.</p> <p>Воқеа ҳар қандай инсонни қалбини ларзага келтиради. Оиласидан келишимовчиликлар туфайли ота уйига кетиб қолган Мадинани эри қидириб</p>

				<p>келади. Мадинанинг ота-онаси ҳам куёв ўзи келгани учун андиша қилиб, кўришишга рухсат берадилар.</p> <p>Гурт маст аҳволда бўлган эр эса Мадина билан кўришган заҳоти бўйнига пичоқ тирайди ва уришиб, уни қийнааб азоблайди. Кейин ҳайвонни бўғизлагандек сўйиб ташлайди. Сўнг ўзи воқеа жойидан қочиб кетади.</p> <p>Мадинанинг ота-онаси нима бўлганини англагунча кеч бўлади. Бечора ота қизини машинага солиб, шифохонага олиб кетаётганда Мадина йўлда қийналиб жон беради.</p> <p>Ота-она учун қўйдек бўғизланган қизини қонига бўялиб ётганини кўришидан ортиқ азоб бўлмаса керак. Бу даҳшатни тасаввур қилишининг ўзи азоб. Шуниси аниқки, бу оиласа энди ҳеч қачон қувонч ва шодлик қайтмайди.</p> <p>Шариатда ҳам бирорни зинода айблаш учун 4 та гувоҳ бўлсин, дейилади. Бу ифлос, манқурт эса шунчаки ўзининг субъектив шубҳа-гумонлари учун аёлини қийнааб, итдек азоблаб ўлдиради. Лаънатлар бўлсин бундай номардларга!</p> <p>Ҳеч кимда бирорни айбдор қилиши, мустақил ҳукм ўқииш ваколати йўқ! Динда ҳам, қонунда ҳам бундай усул тақиқланади (https://t.me/ziynatli_uz).</p>
5	ФАРГОНА ВИЛОЯТИ	<p>Фарғона вилояти Кува тумани</p> <p>https://www.facebook.com/fvhokimligi?_ctf_=0</p> <p>https://www.facebook.com/fvhokimligi?_ctf_=0=AZXkhELR6pqW-ctiTJoIS_2kPIH0GgJcuYUK5nQeEQ9UmtdTukTMfOk-iXVgr-v47quATR9bKx9D_oPbHvSmuBYOsMMY9mTFs3sgK7I9ZwAzkA_F36GxE00if6udNzO9Bz8&tn=%3C%3C%2CP-R</p> <p>Фарғонада келин ўзига ўт қўйиб юборди</p>	<p>https://www.facebook.com/fvhokimligi?_ctf_=0=AZXkhELR6pqW-ctiTJoIS_2kPIH0GgJcuYUK5nQeEQ9UmtdTukTMfOk-iXVgr-v47quATR9bKx9D_oPbHvSmuBYOsMMY9mTFs3sgK7I9ZwAzkA_F36GxE00if6udNzO9Bz8&tn=%3C%3C%2CP-R</p> <p>https://t.me/zamonuz/29774</p>	

		<u>zO9Bz8&tn=%3C%3C%2CP-R</u>		
6	ФАРГОНА ВИЛОЯТИ	<p>Фарғона вилояти Риштон тумани</p> <p>https://t.me/acchikhakikat/12025</p>	<p>https://t.me/acchikhakikat/12025</p> <p>Ўзбекистон Республикаси Оила ва хотин-кизлар давлат кўмитаси раиси қабулига келганлиги, аммо кира олмаганлиги</p>	<p>Rasmiy munosabat</p> <p><i>October 13, 2022</i></p> <p>Fuqaro G‘afurova Sevara Abdumannopovna 03.12.1979 yilda tug‘ilgan, 5 nafar farzandlari bor.</p> <p>Ushbu fuqaro bir necha yildan buyon Toshkent shahrida yashab kelganligi hamda o‘zining jamiyatda yurish-turish va insoniylik qoidalariiga rioya qilmaganligi hamda Toshkent shahrida doimiy yashash joyi bo‘lmaganligi sababli Toshkent shahridagi ayollar reabilitasiya markaziga 2021 yilning 17 sentyabridan 2022 yilning 9 fevraliga qadar joylashtirilgan.</p> <p>S.G‘afurova reabilitasiya markazida 5 nafar farzandi bilan yashab kelgan. U, reabilitasiya markazidagi sog‘lom hayat tarziga qaytarilayotgan ayollarni ham o‘z domiga tortib, g‘arazli niyatlarda, davlatdan norozi kayfiyatda ijtimoiy tarmoqlarda chiqishga undab kelgan.</p> <p>9 fevral kuni Toshkent shahridagi reabilitasiya markazida yashab kelayotgan fuqaro S.G‘afurovani Farg‘ona viloyatiga olib ketish uchun borilganida, fuqaro tomonidan quyidagi talablar o‘rtaga qo‘yildi.</p> <p>Jumladan: Uni MFYning “Temir daftar” ro‘yxatiga olish, Onasining uyida yashashni istamasligi, Yangi O‘zbekiston talabiga javob beradigan zamonaviy uy joy bilan ta’milanishi, Onasining uyidagi isitish tizimini qaytadan ta’mirlash, kontrakt to‘lovlarni qoplab berish, o‘qishi davomida Toshkent shahrida ijara asosida turishi va ijara pullarini davlat tomonidan to‘lab berilishi kabi talablarni qo‘ygan.</p> <p>Fuqaro S.G‘afurova, 2022 yilning 9 fevral sanasida Rishton tumaniga vakillar bilan birga qaytib borgan.</p> <p>Dastlab fuqaroning yashash xonodonida sharoit yaratish uchun muddat talab etilganligi bois, Mahalla va oilani qo‘llab-quvvatlash bo‘limi boshlig‘i M.Bekmirzayevaning iltimosiga binoan, “Miskin” MFYda yashovchi tadbirdor M.Polvonovaning xonodoniga 5 nafar farzandi va onasi bilan birga 7 kishini joylashtirishgan.</p>

		<p>10 fevral sanasida T.Tojiyeva va M.Bekmirzayevalar birgalikda, fuqaroning xonadonida yashash uchun qulay shart-sharoit yaratish maqsadida borilib, barcha kerakli ishlar amalga oshirilgan xolda, 10 dan ortiq obodonlashtirish xodimlari tomonidan tartibga keltirish ishlarida qatnashib, xonadon ichkarisi va tashqarisidagi chiqqan 2 mashina musorlar toza hudud xodimlari tomonidan olib ketildi.</p> <p>S.G‘afurovaning xonadoni, elektr energiyasi va tabiiy gazdan qarzdorligi bo‘lganligi sababli, tarmoqdan uzilganligi aniqlanib, tuman hokimi S.Soliyevning topshirig‘iga asosan, elektr va tabiiy gaz tarmog‘iga ulab mutassadilar tomonidan yoqib berilgan.</p> <p>S.G‘afurova olib borilgan sa'y-harakatlarga qaramasdan, ushbu xonadonida yashash istagi yo‘qligi va fuqaroga tumandagi ko‘p qavatli bir necha xonadonlar tavsiya etilishiga qaramay, uning ko‘ngliga to‘g‘ri kelmaganligini bildirib rad etdi.</p> <p>Shuningdek, 2020 yilda oilani moddiy ta’mintoni yaxshilash va turmush o‘rtog‘ining bandligini ta’minlash maqsadida tuman Bandlikka ko‘maklashish markazi tomonidan subsidiya asosida 0.06 sotix yer maydoniga issiqxona qurib berilgan.</p> <p>Tuman Xalq banki orqali imtiyozli kredit asosida 3 bosh qora mol va unga yetarli ozuqa bilan ta’minlangan.</p> <p>28.07.2021 yil kuni tuman hokimi S.Soliyev va Mahalla va oilani qo‘llab quvvatlash bo‘limi boshlig‘i M.Bekmirzayevalar tomonidan fuqaro S.G‘afurovaga 2 mln 120 ming so‘m naqd pul ko‘rinishida moddiy yordam berilgan.</p> <p>02.09.2021 yil kuni tuman “Saxovat va ko‘mak” markazi tomonidan 8 xil turdag‘i jami 450 ming so‘mlik oziq-ovqat mahsulotlari xonadonga olib kirib berildi. Bundan tashqari uning shaxsiy plastik kartasiga tuman imom xatiblari tomonidan 1 500 000 (bir million besh yuz ming) so‘m pul mablag‘i o‘tkazib berilgan. Bundan tashqari, Oliy o‘quv yurtida kontrakt asosida o‘qiyotganligi bois Rishton tumanidagi homiylar hisobidan 5 000 000 (Besh milion) so‘m naqt pul ko‘rinishida kontrakt to‘lovi uchun berilgan.</p> <p>Bundan tashqari, 2021 yilda Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetiga o‘qishga qabul qilinganidan keyin, Bosh prokuratura tavsiyasi</p>
--	--	--

				<p>asosida Universitet talabalar yotoqxonasiiga joylashtirilgan.</p> <p>Joriy yil 13 oktyabr kuni Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi raisi Z.Mahkamova fuqaro S.G'afurovani qabul qilgan bo'lsa-da, murojaatchi tomonidan "Z.Mahkamova meni qabul qilmasdan mashinasiga o'tirib ketdi" deb ijtimoiy tarmoqqa videomurojaat joylagan. Vaholonki, fuqaro S.G'afurovani Qo'mita raisi Z.Mahkamova tongda ham, xuddi shu kuni ikkinchi marotaba tushdan keyin ham shaxsan qabul qilgan. Va qilgan murojaatini ijobiy tomonga hal etish yuzasidan mutasaddilarga topshiriq bergen hamda shaxsiy nazoratiga olganini ma'lum qilgan.</p> <p>Qo'mita raisi hamda mutasaddilari tomonidan har bir murojaatchi bilan individual tartibda yondashib, muammolarini to'liq va har tomonlama o'rghanib, ularni qonun doirasida xal etib kelmoqda.</p> <p>Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi matbuot xizmati</p> <p>https://t.me/davlatqomita/4729</p>
7	ФАРГОНА ВИЛОЯТИ	<p>Фарғона вилояти Кўштепа тумани</p> <p>https://daryo.uz/</p>	<p>https://daryo.uz/</p> <p>Кайнота келинини шавқатсизларча пичоқлагани тўғрисида</p>	<p>#RASMIY_MUNOSABAT</p> <p>Daryo.uz saytida Farg'onada qaynota kelinini qasddan o'ldirganligi haqidagi xabar tarqaldi (http://dy.uz/zcge7).</p> <p>Ayni mehnatining rohatini ko'rib, nevaralar qurshovida keksalik gashtini surish, kelinlar qo'lidan issiqliqning choy ichib, farzandlarini duo qilib keksalik gashtini surar chog'ida 64 yoshida kelinining qotiliga aylanish.... "Soching oqarganda yuzing qoraymasin" deb bejiz aytmaydi xalqimiz.</p> <p>Farg'ona viloyati Qo'shtepa tumanida bo'lib o'tgan mudhish voqealari barchani sergak torttirdi. Oila tinch-totuv va ahil yashab, mahalla-ko'y, qo'ni-qo'shnilar orasida obro'li xonadonlardan bo'lgan. Birgina arzimas sababdan ko'tarilgan janjal mana shunday ayanchli intiho topganiga ishonging kelmaydi.</p> <p>Yaxshi niyatlar ila 12 yil avval kelin bo'lib tushgan, turmush o'rtog'i va 2 nafar farzandini oq yuvib, oq taragan, qaynota-qaynonaning xizmatini qilib kelgan yoshgina juvonning hayotiga nisbatan qilingan bu harakatni hech nima bilan oqlab bo'lmaydi.</p> <p>Jinoyat jazosiz qolmaydi, biroq bir oila arzimas sabab ortidan parokanda bo'ldi. Kelin ham birovning</p>

			<p>dilbandi, qizi, avvalo u ONA, bir oilaning bekasi. Buni anglamaslik oqibatida oila bekasiz, voyaga yetmagan ikki bola onasiz qoldi.</p> <p>Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi 10 va 8 yoshli ikki norasidaning keyingi taqdiriga g'amxo'rlik qilishni o'z zimmasiga oladi.</p> <p>Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi matbuot xizmati https://t.me/fargona_oilavaxotinqizlar/1758</p>
--	--	--	---

Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси

Ахборот хизмати

